

Bibliometric analysis of rural tourism on tourism literature¹

Turizm literatüründe kırsal turizmin bibliyometrik analizi

Düriye Bozok²
Sultan Nazmiye Kılıç³
Sami Sonat Özdemir⁴

Abstract

Because rural life and rural values that become important again in recent years, it has been quite necessary to examine the development of rural by the conceptual sense. Both the world and Turkey hosts qualitatively and quantitatively important rural areas that worth conceptual and practical examining. The scope of this paper contains a comprehensive review of literature on academic research in this field of research and this paper aims to be effective in realization of rural tourism development. In this study, it was aimed to reveal the characteristics of national and international academic studies on rural tourism in a general point of view. In the literature review, more than 400 national and international academic studies were accessed. The study was carried out during the first four months of the year 2016 in reviewable scientific resources by utilizing the scientific resources published in Turkey and abroad. As the result of this conducted study, it was observed that the history of academic studies on rural tourism dates back to twenty years approximately. The studies which were not frequent in the beginning, showed increase as the rural tourism started to become popular. Although nature and rural elements are one of the main factors of tourism sector, it can be evaluated as a

Özet

Kırsal yaşam ve kırsal değerlerin tekrar önemli hale geldiği son yıllarda, turizm faaliyetlerinin popülerliğinin de yardımıyla ortaya çıkan kırsal turizm olgusunun, kavramsal anlamdaki gelişiminin incelenmesi oldukça gereklidir. Gerek dünyada, gerekse de nitelik ve nicelik olarak önemli kırsal alanları içerisinde barındıran Türkiye’de, son yıllarda bu alanda yapılan akademik araştırmalara ilişkin yazın taramasını içeren bu çalışma, kırsal turizm gelişmesinde etkili olabilecek araştırmaların gerçekleştirilebilmesi ve geliştirilebilmesi için önemli bir analizin sonuçlarını yansıtmaktadır. Bu çalışmada da kırsal turizm konusundaki ulusal ve uluslararası akademik çalışmaların özelliklerini genel bir bakış açısıyla ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırmada kullanılan nitel yöntem (yazın taraması) ile ulusal ve uluslararası 400’den fazla akademik çalışmaya ulaşılmıştır. Çalışma, 2016 yılının ilk dört ayı boyunca, çevrimiçi olarak taranabilen veri tabanlarında, yurt içi ve yurt dışında yayınlanan bilimsel kaynaklardan faydalanılarak oluşturulmuştur. Çalışma sonucunda kırsal turizme yönelik akademik çalışmaların geçmişinin yaklaşık yirmi yıl önceye dayandığı görülmüştür. Başlarda az sayıda olan çalışmalar, kırsal turizm kavramının popülerleşmeye

¹ This article is based on an abstract proceeding at 5th National Rural Tourism Congress between 18/05/2016 and 22/05/2016.

² Associate Professor, Balıkesir University, Faculty of Tourism, Gastronomy and Culinary Arts Department, dbozok@balikesir.edu.tr

³ Research Assistant, Balıkesir University, Faculty of Tourism, Tourism Management, sultan.kilic@balikesir.edu.tr

⁴ Research Assistant, Balıkesir University, Faculty of Tourism, Gastronomy and Culinary Arts Department, ssonatozdemir@balikesir.edu.tr

considerable deficiency of tourism literature that the studies in this type of tourism has only increased in recent years. It was remarkable in the reports that general topics were handled in terms of conceptual aspect, however, a tendency towards specific topics were as well observed in recent years. When theses of the literature are reviewed, it was seen that national theses are the most frequent ones in this field. No academic educational program on rural tourism was found in Turkey, however, graduate programs for this field are also not widespread in international area.

Keywords: Tourism; tourism literature; literature review; rural tourism; bibliometric analysis.

[\(Extended English abstract is at the end of this document\)](#)

1. Giriş

Turizm yazınında birçok kavram üzerine gerçekleştirilmiş araştırmaların birçoğu ampirik analiz yöntemlerini kullanırken, bu çalışmaların yanı sıra yalnızca kuramsal çerçevenin ortaya çıkarılmasıyla gerçekleştirilen çeşitli araştırmalar da mevcuttur. Bununla birlikte turizm literatüründe hangi konunun ne tür araştırmalarda ele alındığı, ne kadar sıklıkla gündeme geldiği ve ne tür alt başlıklara ayrıldığına irdelenmesi, üzerinde çalışılan turizm türünün sınırları ve potansiyelinin ortaya çıkarılmasında oldukça önemli ve gerekli bir uygulama halini almaktadır. Betimleyici nitelikteki bu araştırma ile Dünya’da ve Türkiye’de ‘Kırsal Turizm’ i konu alan ulusal ve uluslararası akademik çalışmaların, yıllara göre yoğunluğu, konu ve araştırma yöntemi eğilimleri ve ulusal ve uluslararası literatürde ele alınışı yönünden incelenmesi hedeflenmektedir.

Günümüzde gelişimini sürdürmekte olan kırsal turizm, 19. yüzyılda sanayi şehirlerinin yol açtığı strese karşı tepkisel bir yaklaşım olarak kırsal alanların ilgi görmesiyle ortaya çıkmıştır. Kırsal turizm en basit ve kısa ifadeyle kırsal bölgelerde gerçekleştirilen turizm çeşididir. Uluslararası ölçütlerin farklılığı nedeniyle kırsal alanların tanımlanması zordur. Ayrıca farklı bölgelerde kırsal turizmin farklı türleri gelişmiştir. Örneğin, bazı ülkelerde kırsal turizm çiftlik tatillerine yönelik hizmetleri kapsarken, diğer ülkelerde bu durum nadir olarak görülmektedir. Kırsal turizm çok yönlü bir kavramdır. Çiftlik, ekoturizm, yürüyüş, tırmanış, binicilik, macera, spor, sağlık, avcılık, eğitim, sanat, miras ve etnik turizm gibi farklı turizm etkinliklerini kapsamaktadır (OECD, 1994: 7-9).

Bu çalışmada kırsal turizm alanında son yıllarda yapılan ve literatürde ulaşılabilen çalışmalar doğrultusunda bir bibliyometrik analiz çalışması gerçekleştirilmiştir. "Bibliyometrik" kavramı, basılı olarak yayınlanmış ve/veya bibliyografik çalışmaların niceliklerine yönelik araştırmaları ifade etmektedir (Broadus, 1987: 376). Turizm araştırmalarında bibliyometrik genellikle dergi ve makalelerin değerlendirilmesi için kullanılmaktadır (Hall, 2011: 16).

Araştırmada nitel yöntem (yazın taraması) uygulanmıştır ve keşifsel özelliktedir. Kırsal turizm ile ilgili yazın taraması gerçekleştirilerek ulusal ve uluslararası çalışmaların nitelikleri belirlenmiştir. Bu çalışma özgün olarak değerlendirilebilir. Çünkü yazın taraması sonucu “kırsal turizm” kavramını hem ulusal hem de uluslararası boyutta bibliyometrik açıdan inceleyen bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle çalışmanın ilgili yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Kozak (2000)

başlamasıyla artış göstermiştir. Kırsal turizm alanında düzenlenecek ve yinlenecek olan kongre ve sempozyumlar sayesinde, bu alanda yayınlanan bildiri sayısının giderek artacağı tahmin edilebilir. Bildirilerde daha çok genel konuların kavramsal açıdan işlendiği dikkat çekmiştir. Ancak son yıllarda spesifik konulara yönelim de görülmüştür. Kırsal turizmin ulusal ve uluslararası bazda etkinliklere sıklıkla konu olduğundan bahsetmek mümkündür. Ancak kırsal turizm alanında Türkiye’de herhangi bir akademik eğitim programı bulunamaması, bu alana yönelik bir eksiklik olarak göze çarpmaktadır. Bununla birlikte bu alana yönelik yükseköğretim programlarının uluslararası alanda da çok yaygın olmadığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: turizm; turizm yazını; yazın taraması; kırsal turizm, bibliyometrik analiz

ile Kozan vd. (2014) tarafından gerçekleştirilen araştırmalarda kullanılan inceleme yöntemi temel alınarak aşağıdaki araştırma soruları belirlenmiştir:

- Yıllara göre kırsal turizme ilişkin hazırlanan çalışmaların sayısı kaçtır?
- Hazırlanmış çalışmalara ilişkin konular ve kullanılan araştırma yöntemleri nelerdir?
- Uluslararası ve ulusal çalışmalar arasındaki benzerlik ve farklılıklar nelerdir?

2. Materyal ve yöntem

Çalışmada çevrim içi taranabilen veri tabanlarından faydalanılarak ulaşılabilen çalışmalar değerlendirmeye alınmıştır. Başlık, özet ve anahtar kelime kısımlarında Türkçe ve İngilizce karşılığı göz önünde bulundurularak "kırsal turizm" ya da "rural tourism" kavramlarının yer aldığı çalışmalar taranmıştır. Çalışmanın bulguları zaman, maliyet ve ulaşılabirlik açısından erişilebilen kaynaklarla sınırlandırılmıştır. Bu nedene erişilebilirlik, zaman ve imkânlar düşünüldüğünde bulgular kısmında ulaşılamamış kaynaklar olabilecektir. Araştırmada kullanılan nitel yöntemin (yazın taraması) sınırlılıkları bu çalışma için de geçerlidir. Çalışma, 2016 yılının ilk dört ayı boyunca, çevrimiçi olarak taranabilen veri tabanlarında, yurt içi ve yurt dışında yayınlanan bilimsel kaynaklardan faydalanılarak oluşturulmuştur.

Ulaşılan çalışmalar konu, yöntem ve yayımlandığı yıl gibi yapısal özellikleri açısından incelenmiştir (Çakıcı vd., 2013: 1432). Çalışmada Kozak (2000) ile Kozan vd. (2014) tarafından gerçekleştirilen araştırmalarda kullanılan inceleme yöntemi temel alınmıştır. Kırsal turizme ilişkin yazında yer alan tezler, makaleler, bildiriler, kitaplar ve kitap bölümleri "birincil faktör" başlığı altında incelenmiştir. Kongre, konferans ve sempozyumlar ve kırsal turizme yönelik akademik programlar ise "ikincil faktör" başlığı altında ele alınmıştır.

3. Araştırma bulguları

Araştırma sonucu kırsal turizm alanında Türkiye’de ulaşılan en eski çalışmanın 1997 yılında, yurtdışında ise 1996 yılında hazırlandığı görülmüştür. Ulaşılan çalışmaların yıllara göre dağılımı Tablo 1’de görülebilir.

Tablo 1: Kırsal turizmle ilgili çalışmaların yıllara göre dağılımı

Yıl	Çalışma Sayısı	Yıl	Çalışma Sayısı	Yıl	Çalışma Sayısı
1996	2	2003	7	2010	11
1997	5	2004	11	2011	87
1998	1	2005	10	2012	112
1999	5	2006	11	2013	39
2000	9	2007	13	2014	54
2001	7	2008	11	2015	39
2002	10	2009	6		

3.1. Birincil faktörler

Birincil faktörler kısmında yurt içi ve yurt dışında hazırlanan tezler, makaleler, bildiler, kitaplar ve kitap bölümleri incelenmiştir (Kozak, 2000: 22; Kozan vd., 2014: 119). Birincil kaynaklar ve oranlarına ilişkin detaylar Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2: Birincil kaynaklar ve oranları

Birincil Kaynaklar	Yüzde (%)	Birincil Kaynaklar	Yüzde (%)
Tezler	5	Bildiriler	49
Makaleler	39	Kitaplar ve Kitap Bölümleri	7

3.1.1. Tezler

Yapılan araştırma sonucunda yurt içinde 17 adet tez hazırlandığı görülmüştür. Bunlardan 12'si yüksek lisans 5'i ise doktora tezidir. Ulaşılabilen tezler arasında kırsal turizm ile ilgili ilk tezin Topay tarafından 2003 yılında yayınlanan doktora tezi olduğu anlaşılmıştır (Topay, 2003). Tezlerden 7 tanesi nicel, diğerleri ise nitel araştırma yöntemleri kullanılarak hazırlanmıştır. Veri toplamak için ikincil veri değerlendirmesi, anket ve görüşme yöntemleri kullanılmıştır. 4 tezde ise SWOT (GZFI) analizinin kullanıldığı görülmüştür. Tezlerin birçoğunun konusu seçilen bölgenin kırsal turizm açısından değerlendirilmesine ilişkindir. Bunun yanı sıra kırsal turizmin etkilerini (Ongun, 2015) ve ilgili paydaşların tutumlarını (Ayaz, 2012) inceleyen tezler de bulunmaktadır.

Yurt dışında ise kırsal turizme ilişkin 4'ü yüksek lisans ve 2'si doktora olmak üzere 6 adet teze ulaşılmıştır. 5 tezde nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Veri toplama tekniği olarak ikincil veri değerlendirme, görüşme, gözlem, örnek olay ve literatür taraması yöntemlerinin seçildiği görülmüştür. Çalışılan konular ise şu şekildedir (Ambrosi, 1999; Cascante, 2008; Donnelly, 1999; Narayanan, 2002; M. Y. Park, 2000; Petersen, 2010):

- Kırsal alanda turizmin etkileri ve sürdürülebilirliği,
- Ekonomik ve demografik gelişimde kırsal turizmin etkileri,
- Kırsal alanda turizm temelli gelişimin sonuçları,
- Bütünleşmiş turizm gelişimi,
- Seçilen bölgenin kırsal turizm açısından değerlendirilmesi ve
- Kırsal alanda suç ve turizm gelişimi arasındaki ilişki konuları çalışılmıştır.

3.1.2. Makaleler

Yurt içinde kırsal turizme ilişkin 82 adet makaleye ulaşılmıştır. Makalelerde genellikle şu konular çalışılmıştır:

- Seçilen bölgede kırsal turizm potansiyelinin değerlendirilmesi (Harbalıoğlu, Özel & Erkan, 2013; Karakaş, 2012; Kızılaslan & Ünal, 2013; Kızılaslan & Ünal, 2014; Yazgan & Kadanalı, 2012; Yılmaz & Gürol, 2012),

- Kırsal kalkınma (Cengiz & Akkuş, 2012; Çeken, Karadağ & Dalgın, 2007; Ekiztepe, 2012; Harbalıoğlu vd., 2013; Kiper & Yılmaz, 2008; Ongun & Gövdere, 2014; Özdemir, 2012) ve

• Kırsal turizm faaliyetlerinin etkileri (Çeken, 2012; Etikan & Çukur, 2011; Kadanak, 2012; Uçar vd., 2012; Uslu & Kiper, 2006) konuları çalışılmıştır.

Bu konuların yanı sıra kırsal turizmde yöresel yemek kültürünün rolü (Bozok & Kahraman, 2015), butik ürünlerin kırsal turizmin gelişimine etkileri konusunda yerel halkın algılarının belirlenmesi (Bozok, Kılıç & Cevizkaya, 2014), organik tarım ve kırsal kalkınmaya etkisi (Bozok, Narin & Girgin, 2016), kırsal turizme ilişkin bakış açısı ve algıların değerlendirilmesi (Ayaz, Yeşiltaş & Türkmen, 2012), kırsal turizmin önemi (Soykan, 2003), kadın girişimciliği (Boyacıoğlu, 2014; Fidan & Nam, 2012), gastronomi (Deveci, Türkmen & Avcıkurt, 2013; Kodaş & Dikici, 2012) ve ev pansiyonculuğu (Akyol, 2012) gibi konuların çalışıldığı görülmektedir. Ayrıca kırsal turizmde konaklama işletmeleri (Kızılırmak, Kaya & Şişik, 2014) ve yerel halkın katılımı (Ertuna vd., 2012) konularına da yer verildiği görülmüştür. Kırsal turizm kavramını konu alan makalelerin önemli bir kısmı son 5 yıl içerisinde IJSES (International Journal of Social and Economic Sciences) dergisinde yayınlanmıştır.

16 makalede nicel, 66 makalede ise nitel yöntemler kullanılmıştır. Veri toplamak amacıyla anket, yazın taraması, görüşme ve gözlem yöntemleri kullanılmıştır. Ayrıca ikincil veri değerlendirmesi de yapılan makaleler bulunmaktadır. Makalelerde sıklıkla SWOT (GZFT) analizinin tercih edildiği görülmüştür.

Yurt dışında ise 93 yabancı makaleye ulaşılabilmektedir. Yurt dışındaki makalelerde kırsal turizm ile ilişkilendirilerek araştırma yapılan konulardan bazıları şunlardır:

• Seçilen bölgede kırsal turizm değerlendirmesi (Canoves vd., 2004; Clarke vd., 2001; Fleischer & Pizam, 1997; Keyim, Yang & Zhang, 2005; Oppermann, 1996)

• Kırsal turizm ve tarım (Daugstad, 2008; Fleischer & Tchetchik, 2005; Hjalager, 1996)

• Kırsal turizm stratejileri (Augustyn, 1998; Falak, Chiun & Wee, 2014)

• Pazarlama (Adeyinka-Ojo, Khoo-Lattimore & Nair, 2014; Andreopoulou, Tsekouropoulos, Koliouka & Koutroumanidis, 2014; Beeton, 2004; Beldona & Cai, 2006; Clarke, 1999; Forstner, 2004; Kastenholz, Davis & Paul, 1999; Park & Yoon, 2009)

• Aile işletmeleri (Carlsen, Getz & Ali-Knight, 2001; Getz & Carlsen, 2000)

• Hizmet kalitesi (Osman & Sentosa, 2013; Reichel, Lowengart & Milman, 2000)

• Planlama (Blancas vd., 2011; Pérez, 2002)

• Kırsal turizm ve kültür ilişkisi (MacDonald & Jolliffe, 2003; Walmsley, 2003)

• Bütünleşmiş kırsal turizm (Cawley & Gillmor, 2008; Clark & Chabrel, 2007; Liaoji & HuiQing, 2013; Petrou, Pantziou, Dimara & Skuras, 2007; Saxena, Clark, Oliver & Ilbery, 2007)

• Kırsal kalkınma (Badulescu vd., 2015; Baldacchino, 2015; Cawley & Gillmor, 2008; Fleischer & Felsenstein, 2000; MacDonald & Jolliffe, 2003; Musasa & Mago, 2014; Vázquez de la Torre, Hidalgo & Arjona Fuentes, 2014; Yeh & Fotiadis, 2014)

Ayrıca yurt dışında kırsal turizmle ilgili araştırmalarda yer alan destinasyonlar şu şekildedir:

- ABD (Gartner, 2004)
- Almanya (Oppermann, 1996)
- Avustralya (Beeton, 2004; Carlsen vd., 2001; Getz & Carlsen, 2000; Walmsley, 2003)
- Estonya (Kaaristo, 2014)
- Güney Afrika (Briedenhann & Wickens, 2004)
- İngiltere (Clarke, 1999; Sharpley, 2007)
- İspanya (Vázquez de la Torre vd., 2014)
- İsrail (Fleischer & Felsenstein, 2000; Fleischer & Pizam, 1997; Reichel vd., 2000)
- Japonya (Thompson, 2004)
- Kanada (Koster & Lemelin, 2009; MacDonald & Jolliffe, 2003)
- Kore (Hwang & Lee, 2015; Park & Yoon, 2009; Park vd., 2012)
- Malezya (Amir vd., 2015; Falak vd., 2014; Osman & Sentosa, 2013)
- Norveç (Daugstad, 2008)
- Polonya (Augustyn, 1998)
- Portekiz (Kastenholz vd., 1999)
- Romanya (Cosma vd., 2014; Iorio & Corsale, 2010)
- Slovak Cumhuriyeti (Clarke vd., 2001)
- Slovenya (Verbole, 2000)

36 makalede nicel yöntemler, 52 makalede ise nitel yöntemler kullanılmış olup 5 makalede her iki yöntemin birlikte kullanıldığı görülmüştür. Örnek olay, anket, literatür taraması, görüşme, içerik analizi, odak grup değerlendirmesi, SWOT (GZFT) analizi, tahminleme, haritalandırma ve gözlem gibi yöntemlere başvurulmuştur. Ayrıca istatistiksel hesaplamalar için sıklık, ortalama, korelasyon analizi, ANOVA, kümeleme analizi ve yapısal eşitlik modelinin kullanıldığı görülmüştür.

3.1.3. Bildiriler

Yurt içinde 186 bildiriye ulaşılmıştır. Bunlardan 21'i poster bildiridir. Yurt dışında ise 37 bildiriye ulaşılmıştır. Bildirilerde genel olarak seçilen bölgelerde kırsal turizm potansiyelinin araştırılması,

kırsal turizm değerlendirmesi, kalkınma ve sürdürülebilirlik konuları çalışılmıştır. Bu konuların yanı sıra yerel halkın veya toplumun desteğini veya kazanacağı faydaları inceleyen bildiriler de bulunmaktadır.

Ayrıca yurtiçinde hazırlanan bildirilerde Antalya, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bursa, Düzce, Edirne, Erzurum, Gümüşhane, İzmir, Karaman, Kastamonu, Muğla, Rize ve Van gibi farklı illerin değerlendirildiği görülmüştür. Bu çalışmalarda, genel olarak örnek olay yöntemi seçilmiş ve ikincil veriler değerlendirilmiştir. Ayrıca, söz konusu çalışmalarda genellikle SWOT (GZFT) analizinin tercih edildiği görülmüştür.

3.1.4. Kitaplar

Kırsal turizme ilişkin 16 kitaba ulaşılmıştır. 4 kitap yurt içinde 12 kitap ise yurt dışında basılmıştır. Türkiye’de yayınlanan kitaplardan ilki Soykan tarafından kırsal alanlarda turizm potansiyelinin değerlendirilmesine ve Şirince Köyü’ne uygulanmasına yönelik olarak hazırlanmıştır (Soykan, 2004). Daha sonra “Sürdürülebilir Kırsal Turizm” (Ahipaşaoğlu & Çeltek, 2006) ve “Kırsal turizm ve kırsal kalkınma: (Fethiye örneği)” isimli kitapların yayınlandığı görülmüştür (Uçar, Çeken & Ökten, 2010). Kırsal turizmle ilgili yurt içinde en son basılan kitap ise Haberal tarafından hazırlanan ekolojik turizm, doğa turizmi, kırsal turizm ve yayla turizmini konu alan kapsamlı bir kitaptır (Haberal, 2015).

Türkiye’de kırsal turizme ilişkin olarak hazırlanmış 2 kitap bölümüne ulaşılmıştır (Avcıkurt & Köroğlu, 2008; Soykan, 2001).

Yurt dışında konu ile ilgili ulaşılabilen ilk kitaplar 1997 yılında basılmıştır. Kitaplarda kırsal turizmin farklı disiplinlerle ilişkilendirildiği görülmüştür. Bunun yanı sıra sadece kırsal turizmi ele alan kitaplar da bulunmaktadır (Butler, Hall & Jenkins, 1997; Dashper, 2014; George, Mair & Reid, 2009; Hall, Kirkpatrick & Mitchell, 2005; Hall, Roberts & Mitchell, 2003; Koth, Kream & Robinson, 2007; Mafunzwaini, 2003; Page & Getz, 1997; Roberts & Hall, 2001; Sharpley & Sharpley, 1997; Tribe, Font, Griffiths, Vickery & Yale, 2000; Viljoen & Tlabela, 2007). Bazı kitapların içerikleri şu şekildedir:

- "Tourism and recreation in rural areas" isimli kitapta kırsal turizme ilişkin politikalar ve imaj konularına yer verilmiştir (Butler vd., 1997).

- "Rural Tourism: An Introduction" isimli kitapta kırsal turizmin planlanmasına ve yönetimine ilişkin anahtar kavramlar incelenmiştir. Kıbrıs, İrlanda, Avustralya, Avusturya ve Romanya gibi farklı ülkelerden vaka çalışmalarına yer verilerek sorunlar tartışılmıştır. Ayrıca turizm, tarım ve kırsal kalkınma politikaları irdelenmiştir (Sharpley & Sharpley, 1997).

- "Environmental management for rural tourism and recreation" isimli kitapta turizm ve çevre ilişkisine yer verilmiştir. Kitapta çevresel duyarlılığın nasıl kırsal destinasyonların yönetimine dahil edilebileceği anlatılmıştır. Kılavuz niteliğinde bilgilere yer verilmiş ve kırsal destinasyonlarla ilgili vaka çalışmaları sunulmuştur (Tribe vd., 2000).

- "Rural tourism and recreation: principles to practice" adlı kitapta Avrupa'daki kırsal alanlarda turizm ve rekreasyon uygulama ve teorisini incelemektedir. Kitapta birçok vaka çalışmasına yer verilmiştir. Bunun yanı sıra kırsal alanlardaki rekreasyon ve turizmin değişen yapısı, sürdürülebilir kalkınma tartışmalarının ortaya çıkışı, rekreasyon ve turizm gelişimini etkilemekte olan politikalar, turizm değişimindeki değişiklikler, turizm arzındaki değişiklikler ve arz-talep çakışmasına ilişkin konulara yer verilmiştir (Roberts & Hall, 2001).

- “New Directions in Rural Tourism” isimli kitapta kırsal turizme ilişkin farklı disiplinlerden yaklaşımlara yer verilmiştir. Kırsal kalkınma, turizm gelişiminin boyutları, kırsal turizm stratejisi ve yönetimi konularına yer verilmiştir (Hall vd., 2003).

- “Rural tourism and sustainable business” adlı kitapta kırsal turizm ile turizm işletmeciliği ve sürdürülebilirlik konuları ilişkilendirilmiştir (Hall vd., 2005).

Ayrıca yurt dışında yayınlanmış 11 adet kitap bölümüne ulaşılmıştır. Kırsal turizm ile beraber araştırılan konularda farklılık olduğu görülmüştür. Örneğin; kırsal turizm gelişimi için rehberlik (Grant, 2000), eğitim (Pizam & Upchurch, 2002) ve kırsal turizmde mikro girişimler (Richardson, 2003) konularına yer verildiği görülmüştür. Bunların yanı sıra başka konularda hazırlanan kitap bölümlerinin yer aldığı da görülmektedir (Chang, 2011; Förde, 2009; Kaurav, Kaur & Singh, 2013; Keane, 2013; Mair, 2012; Ohe, 2008; Swensen, 2008; Ysunza-Ogazon, 2008).

3.2. İkincil faktörler

3.2.1. Kongre, konferans ve sempozyumlar

Kırsal turizme ilişkin yurt dışında 4 adet kongre, konferans ve sempozyuma ulaşılmıştır. Bunlar 5.’si düzenlenmiş olan “European Congress in Rural Tourism” ve benzer şekilde 5.’si düzenlenmiş olan “International Conference in Rural tourism” ile 2.’si düzenlenmiş olan “International Symposium on Rural Tourism and Hospitality Cultures” ve son olarak 2014 yılında gerçekleştirilen “International Conference on Rural Tourism and Regional Development” dir. Yurt içinde ise 3.’sü düzenlenmiş olan Kırsal Turizm Sempozyumu ve Kongresi bulunmaktadır.

Bunların dışında yurt içi ve yurt dışındaki eğitim kurumlarında kırsal turizme yönelik lisans ve lisans üstü programa rastlanmamıştır. Ayrıca birebir “kırsal turizm” ismiyle yayınlanan akademik süreli yayın bulunmamıştır.

4. Sonuç ve öneriler

Turizm sektörünün başlıca unsurlarından biri olan doğal çekicilikler faktörünün ortaya çıkardığı bir turizm çeşidi olan “kırsal turizm”, gün geçtikçe sektörde daha fazla önem kazanmaktadır. Bu çalışmada da kırsal turizm konusundaki ulusal ve uluslararası akademik çalışmaların özelliklerini genel bir bakış açısıyla ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda yapılan literatür taramasında, ulusal ve uluslararası 400’den fazla akademik çalışmaya ulaşılmıştır.

Ulaşılan bu çalışmalar, literatürün gelişmesine katkıda bulunan “iç faktörler” kapsamında “birincil” ve ikincil” olmak üzere iki ana başlık altında incelenmiştir. Birincil faktörler, tez, makale, bildiri, kitap, istatistik ve araştırmaları içerirken; ikincil faktörler ise kongre, sempozyum vb. toplantılar, akademik süreli yayınlar ve akademik eğitim programlarıdır.

Yapılan bu çalışmanın sonucunda kırsal turizme yönelik akademik çalışmaların geçmişinin yaklaşık yirmi yıl önceye dayandığı görülmüştür. Başlarda çok sık olmayan çalışmalar, kırsal turizm kavramının popülerleşmeye başlamasıyla artış göstermiştir. Doğa ve kırsal unsurlar, turizm sektörünün ana etmenlerinden birisi olmasına rağmen, bu turizm çeşidi alanındaki çalışmaların yalnızca son senelerde yoğunluk kazanması, turizm literatürü açısından dikkat çekici bir eksiklik olarak değerlendirilebilir.

İrdelenen akademik çalışmalara bakıldığında, kırsal turizmle ilgili en fazla sayıdaki akademik çalışma türünün makale ve bildiri olduğu görülmüştür. Kırsal turizmin hemen her alanında, hem genel konulara değinen hem de özel bazı alt başlıklara göre hazırlanan çalışmalara rastlamak mümkündür.

Kırsal turizm alanında düzenlenen ve yinlenecek olan kongre ve sempozyumlar sayesinde, bu alanda yayınlanan bildiri sayısının giderek artacağı tahmin edilebilir. Bildirilerde daha çok genel konuların kavramsal açıdan işlendiği dikkat çekmiştir, ancak son yıllarda mikro konulara yönelim de görülmüştür. Literatürde rastlanan tezlere bakıldığında ise bu alanda sıklıkla ulusal tez yapıldığı görülmüştür. Bu alanda yayınlanan kitaplar baz alındığında ise, Türkiye’de bu alanda sadece 4 adet, uluslararası taramada ise 12 adet kitaba ulaşılmıştır. Kırsal turizm açısından oldukça avantajlı konumda bir ülke açısından, özellikle ulusal kitap ve kitap bölümleri yazarlığı anlamdaki eksiklik dikkat çekicidir.

İkincil faktörler olarak sınıflandırılan kongre, sempozyum vb. toplantılar, akademik süreli yayınlar ve akademik eğitim programları kapsamında, kırsal turizmin son yıllarda ulusal ve uluslararası bazda sıklıkla etkinliklere konu olduğundan bahsetmek mümkündür. Tüm bu etkinliklerin alan çalışmalarına katkısının artmasıyla, kırsal turizmin turizm literatürü içerisinde önem kazanması beklenmektedir. Akademik süreli yayınlarda, spesifik olarak kırsal turizm konulu bir dergiye rastlanmamıştır. Bu alandaki çalışmaların çoğunlukla kırsal kalkınma, ekoloji ve sürdürülebilirlik konulu dergilerde yayımlandığı görülmüştür. Ayrıca doğrudan turizm ile ilgili dergiler de bu çalışmalar için uygun görülmektedir. Kırsal turizm alanında Türkiye’de herhangi bir akademik eğitim programı bulunmamıştır, bununla birlikte bu alana yönelik yükseköğretim programları uluslararası alanda da çok yaygın değildir. Bu durum kırsal turizme yönelik olarak gerçekleştirilen tez çalışmalarının sayısının düşük olmasını açıklayan bir başka unsur olarak dikkat çekmektedir. Akademik eğitim programlarının herhangi bir alandaki akademik çalışmalara çok büyük katkısı olduğu düşünüldüğünde, bu alandaki eksikliğin giderilmesinin, kırsal turizm literatürüne yönelik katkının artmasını sağlayacağını öngörmek mümkündür.

Kaynakça

- Adeyinka-Ojo, S. F., Khoo-Lattimore, C., & Nair, V. (2014). A framework for rural tourism destination management and marketing organisations. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 144, 151–163.
- Ahipaşaoğlu, S., & Çeltek, E. (2006). *Sürdürülebilir kırsal turizm*. (İ. Arıkan, Ed.). Ankara: Gazi Kitabevi.
- Akyol, C. (2012). Kırsal turizmde ev pansiyonculuğu modeli ve Karadeniz örnekleme- Artvin. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 2(2), 79–83.
- Ambrosi, R. (1999). *Special interest tourism: A method for economic diversification and cultural preservation in rural Hebei province, China*. University of Regina.
- Amir, A. F., Ghapar, A. A., Jamal, S. A., & Ahmad, K. N. (2015). Sustainable tourism development: A study on community resilience for rural tourism in Malaysia. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 168, 116–122.
- Andreopoulou, Z., Tsekouropoulos, G., Koliouka, C., & Koutroumanidis, T. (2014). Internet marketing for sustainable development and rural tourism. *International Journal of Business Information Systems*, 16(4), 446–461.
- Augustyn, M. (1998). National strategies for rural tourism development and sustainability: The Polish experience. *Journal of Sustainable Tourism*, 6(3), 191–209.
- Avcıkurt, C., & Köroğlu, Ö. (2008). Kırsal turizm. N. Hacıoğlu, C. Avcıkurt (ed.), *Turistik Ürün Çeşitlendirmesi içinde* (1. Baskı, ss. 61–82). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Ayaz, N. (2012). *Kırsal turizm ve paydaşları: Belediye başkanlarının tutumlarına yönelik bir araştırma*. Gazi Üniversitesi.
- Ayaz, N., Yeşiltaş, M., & Türkmen, F. (2012). Turizm eğitimi alan öğrencilerin kırsal turizme bakış açıları ve algıları üzerine bir araştırma. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14(22), 103–112.
- Badulescu, D., Giurgiu, A., Istudor, N., & Badulescu, A. (2015). Rural tourism development and

- financing in Romania: A supply-side analysis. *Agricultural Economics-Zemedelska Ekonomika*, 61(2), 72–80.
- Baldacchino, G. (2015). Feeding the rural tourism strategy? Food and notions of place and identity. *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*, 15(1-2), 223–238.
- Beeton, S. (2004). Rural tourism in Australia — has the gaze altered? Tracking rural images through film and tourism promotion. *International Journal of Tourism Research*, 6, 125–135.
- Beldona, S., & Cai, L. A. (2006). An exploratory evaluation of rural tourism websites. *Journal of Convention and Event Tourism*, 8(1), 69–80.
- Blancas, F. J., Lozano-Oyola, M., Gonzalez, M., Guerrero, F. M., & Caballero, R. (2011). How to use sustainability indicators for tourism planning: The case of rural tourism in Andalusia (Spain). *Science of the Total Environment*, 412-413, 28–45.
- Boyacıoğlu, E. Z. (2014). Kırsal turizmde kadın girişimciliği: Edirne örneği. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 4(2), 82–90.
- Bozok, D., Kılıç, A., & Cevizkaya, G. (2014). Butik ürünlerin kırsal turizmin gelişimine etkileri konusunda yerel halkın algılarının belirlenmesi: Gönen örneği. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 4(2), 67-75.
- Bozok, D., Narin, M., & Girgin, G. K. (2016). Organik tarım ve kırsal kalkınmaya etkisi: Kırtık Köyü örneği. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 6(1), 01-06.
- Bozok, D., & Kahraman, K. (2015). Kırsal turizmde yöresel yemek kültürünün rolü: Balıkesir. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 5(1), 85-90.
- Briedenhann, J., & Wickens, E. (2004). Rural tourism — meeting the challenges of the new South Africa. *International Journal of Tourism Research*, 6, 189–203.
- Broadus, R. N. (1987). Toward a definition of “bibliometrics”. *Scientometrics*, 12 (5-6), 373-379.
- Butler, R., Hall, C. M., & Jenkins, J. (Eds.). (1997). *Tourism and recreation in rural areas*.
- Canoves, G., Villarino, M., Priestley, G. K., & Blanco, A. (2004). Rural tourism in Spain: An analysis of recent evolution. *Geoforum*, 35, 755–769.
- Carlsen, J., Getz, D., & Ali-Knight, J. (2001). The environmental attitudes and practices of family businesses in the rural tourism and hospitality sectors. *Journal of Sustainable Tourism*, 9(4), 281–297.
- Cascante, D. M. (2008). *Consequences of tourism-based growth on rural communities' quality of life: A comparative study of Liberia and La Fortuna, Costa Rica*. The Pennsylvania State University.
- Cawley, M., & Gillmor, D. A. (2008). Integrated rural tourism: Concepts and practice. *Annals of Tourism Research*, 35(2), 316–337.
- Cengiz, G., & Akkuş, Ç. (2012). Kırsal turizm kapsamında yöre halkının kalkındırılması: Erzurum örneği. *KSÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14(22), 61–74.
- Chang, J.-C. (2011). Partnership and sustainable rural tourism. In M. Kozak & N. Kozak (Eds.), *Sustainability of Tourism: Cultural and Environmental Perspectives*. Cambridge Scholars Publishing.
- Clark, G., & Chabrel, M. (2007). Measuring integrated rural tourism. *Tourism Geographies: An International Journal of Tourism Space, Place and Environment*, 9(4), 371–386.
- Clarke, J. (1999). Marketing structures for farm tourism: Beyond the individual provider of rural tourism. *Journal of Sustainable Tourism*, 7(1), 26–47.
- Clarke, J., Denman, R., Hickman, G., & Slovak, J. (2001). Rural tourism in Roznava Okres: A Slovak case study. *Tourism Management*, 22, 193–202.
- Cosma, S., Paun, D., Bota, M., & Fleseriu, C. (2014). Innovation – A useful tool in the rural tourism in Romania. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 148, 507–515.
- Çakıcı, A.C., Yıldırım, O., Karacaoğlu, S. (2013) Ulusal turizm kongreleri bildirilerinin bibliyometrik profili. *14.Ulusal Turizm Kongresi*, 05-08 Aralık 2013, Erciyes Üniversitesi, Kayseri.
- Çeken, H., Dalgın, T., & Çakır, N. (2012). Bir alternatif turizm türü olarak kırsal turizmin gelişimini etkileyen faktörler ve kırsal turizmin etkileri. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 2(2), 11–16.
- Çeken, H., Karadağ, L., & Dalgın, T. (2007). Kırsal kalkınmada yeni bir yaklaşım kırsal turizm ve

- Türkiye'ye yönelik teorik bir çalışma. *Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 8(1), 1–14.
- Dashper, K. (2014). *Rural tourism: An international perspective*. Cambridge Scholars Publisher.
- Daugstad, K. (2008). Negotiating landscape in rural tourism. *Annals of Tourism Research*, 35(2), 402–426.
- Deveci, B., Türkmen, S., & Avcıkurt, C. (2013). Kırsal turizm ile gastronomi turizmi ilişkisi : Bigadiç örneği. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 3(2), 29–34.
- Donnelly, K. L. (1999). *Rural tourism and recreation on private land in Alberta: The case of Alborak Stable*. The University Of Calgary.
- Ekiztepe, B. (2012). Kırsal turizmin kırsal kalkınmaya etkileri: Teorik bir çalışma. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 2(2), 85–88.
- Ertuna, B., Güney, S., Güven, Ö., & Aydemir, N. (2012). Yerel halkın kırsal turizm gelişimine katılma isteğini etkileyen unsurlar: Kastamonu örneği. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 2(2), 59–66.
- Etikan, S., & Çukur, T. (2011). Kırsal turizm faaliyetlerinin Çomakdağ-Kızılağaç Köyü el sanatları üzerine etkisi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Hakemleri Dergisi*, 4(8), 1–15.
- Falak, S., Chiun, L. M., & Wee, A. Y. (2014). A repositioning strategy for rural tourism in Malaysia - Community's perspective. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 144, 412–415.
- Fidan, F., & Nam, D. (2012). Kırsal turizmde yeni dinamikler: Kadın girişimciler-Taraklı örneği. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14(23), 51–57.
- Fleischer, A., & Felsenstein, D. (2000). Support for rural tourism: Does it make a difference? *Annals of Tourism Research*, 27(4), 1007–1024.
- Fleischer, A., & Pizam, A. (1997). Rural tourism in Israel. *Tourism Management*, 18(6), 367–372.
- Fleischer, A., & Tchetchik, A. (2005). Does rural tourism benefit from agriculture? *Tourism Management*, 26, 493–501.
- Förde, A. (2009). Creating “the land of the big fish”: A study of rural tourism innovation. In T. Nyseth & A. Viken (Eds.), *Place Reinvention: Northern Perspectives*. Ashgate Publishing.
- Forstner, K. (2004). Community ventures and access to markets: The role of intermediaries in marketing rural tourism products. *Development Policy Review*, 22(5), 497–514.
- Gartner, W. C. (2004). Rural tourism development in the USA. *International Journal of Tourism Research*, 6, 151–164.
- George, E. W., Mair, H., & Reid, D. G. (2009). *Rural tourism development localism and cultural change*. Channel View Publications.
- Getz, D., & Carlsen, J. (2000). Characteristics and goals of family and owner-operated businesses in the rural tourism and hospitality sectors. *Tourism Management*, 21, 547–560.
- Grant, M. (2000). PACE: Guiding rural tourism development in a fragile area. In F. Brown & D. Hall (Eds.), *Tourism in Peripheral Areas: Case Studies*. Channel View Publications.
- Haberal, H. (2015). *Turizmde alternatif ekolojik turizm doğa turizmi kırsal turizm yayla turizmi*. Detay Yayıncılık.
- Hall, C. M. (2011). Publish and perish? Bibliometric analysis, journal ranking and the assessment of research quality in tourism. *Tourism Management*, 32, 16–27.
- Hall, D. R., Kirkpatrick, I., & Mitchell, M. (Eds.). (2005). *Rural tourism and sustainable business*. Channel view publications.
- Hall, D. R., Roberts, L., & Mitchell, M. (2003). *New directions in rural tourism*. Ashgate Publishing Ltd.
- Harbalıoğlu, M., Özel, G., & Erkan, B. (2013). Kilis İlinin kırsal turizm potansiyeli ve sosyo-ekonomik kalkınma açısından değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 3(2), 55–61.
- Hjalager, A. M. (1996). Agricultural diversification into tourism: Evidence of a European Community development programme. *Tourism Management*, 17(2), 103–111.

- Hwang, J., & Lee, S. (2015). The effect of the rural tourism policy on non-farm income in South Korea. *Tourism Management*, 46(August), 501–513.
- Iorio, M., & Corsale, A. (2010). Rural tourism and livelihood strategies in Romania. *Journal of Rural Studies*, 26, 152–162.
- Kaaristo, M. (2014). Value of silence: mediating aural environments in Estonian rural tourism. *Journal of Tourism and Cultural Change*.
- Kadanalı, E., & Yazgan, Ş. (2012). Kırsal turizmin ekonomik- sosyal ve çevresel etkileri. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14(23), 97–100.
- Karakaş, A. (2012). Eğil İlçesi kırsal turizm potansiyelinin değerlendirilmesi. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14(23), 5–18.
- Kastenholz, E., Davis, D., & Paul, G. (1999). Segmenting tourism in rural areas: the case of North and Central Portugal. *Journal of Travel Research*, 37, 353–363.
- Kaurav, R. P. S., Kaur, J., & Singh, K. (2013). Rural tourism: Impact study – An integrated way of development of tourism for India. In R. K. Miryala (Ed.), *Changing Paradigms of Rural Management* (pp. 313–320). Hyderabad: Zenon Academic Publishing.
- Keane, M. (2013). Rural tourism and rural development. In H. Briassoulis and J. van der Straaten (Eds.), *Tourism and the Environment: Regional, Economic, Cultural and Policy Issues* (2nd ed.). Springer Science and Business Media.
- Keyim, P., Yang, D. G., & Zhang, X. L. (2005). Study of rural tourism in Turpan, China. *Chinese Geographical Science*, 15(4), 377–382.
- Kızılaslan, N. & Ünal, T. (2014). Tokat ilinin ekoturizm / kırsal turizm potansiyeli ve swot analizi, 45–61.
- Kızılaslan, N., & Ünal, T. (2013). Manisa Spil Dağı Milli Parkı kırsal turizm potansiyelinin belirlenmesi. *Gaziösmenpaşa Bilimsel Araştırma Dergisi*, (7), 10–29.
- Kızıllırmak, İ., Kaya, F., & Şişik, L. (2014). Kırsal turizm açısından Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki konaklama işletmelerinin incelenmesi. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 4(2), 26–36.
- Kiper, T., & Yılmaz, E. (2008). Şarköy - Kumbağ arasında kırsal kalkınmayı destekleyici turizmin olabilirliği ve yerel halkın rolü. *Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi*, 5(2), 159–168.
- Kodaş, D., & Dikici, E. (2012). Ahlat, kırsal bölgesinde gastronomi turizminin muhtemel toplumsal etkileri üzerine nitel bir çalışma. *Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 4(2).
- Koster, R. L. P., & Lemelin, R. H. (2009). Appreciative inquiry and rural tourism: A case study from Canada. *Tourism Geographies*, 11(2), 256–269.
- Koth, B., Kreag, G., & Robinson, M. (2007). *Q and A about rural tourism development, based on audience questions from the "turn it around with tourism" teleconference*. University of Minnesota, Tourism Center.
- Kozak, N. (2000). Türkiye'de akademik turizm literatürünün gelişim süreci üzerine bir inceleme. *DAÜ: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 15-55.
- Kozan, G. Y., Özdemir, S. S., & Günlü, E. (2014). Turizm yazınında deniz turizminin olgusal gelişimi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Denizcilik Fakültesi Dergisi*, 6(2).
- LiaoJi, Z., & HuiQing, L. (2013). Integrated rural tourism strategic selection. A case in China. *Journal of Environmental Protection and Ecology*, 14(3), 1089–1096.
- MacDonald, R., & Jolliffe, L. (2003). Cultural rural tourism: Evidence from Canada. *Annals of Tourism Research*, 30(2), 307–322.
- Mafunzwaini, A. E. (2003). *Rural tourism development strategy with special emphasis on the Limpopo Province of South Africa*.
- Mair, H. (2012). The challenge of critical approaches to rural tourism studies and practice. In I. Ateljevic, N. Morgan, & A. Pritchard (Eds.), *The Critical Turn in Tourism Studies: Creating an Academy of Hope*. Routledge.

- Musasa, G., & Mago, S. (2014). Challenges of rural tourism development in Zimbabwe : A case of the Great Zimbabwe-Masvingo district . *African Journal of Hospitality, Tourism and Leisure*, 3(2).
- Narayanan, D. (2002). *Impacts of tourism on economic and demographic developments in a rural Spanish Pueblo*. California State University.
- OECD. (1994). *Tourism strategies and rural development*. 11.05.2016 tarihinde <https://www.oecd.org/cfe/tourism/2755218.pdf> adresinden alınmıştır.
- Ohe, Y. (2008). Characteristics and issues of rural tourism in Japan. In F. D. Pineda & C. A. Brebbia (Eds.), *Sustainable Tourism III*. Southampton, Boston: WIT Press.
- Ongun, U. (2015). *Kırsal turizmin kırsal kalkınmaya etkisi: Şirince örneği*. Süleyman Demirel Üniversitesi.
- Ongun, U., & Gövdere, B. (2014). Bölgesel kalkınmada kırsal turizmin etkisi: Ağlasun Yeşilbaşköy örneği. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi International*, 4(2), 51–57.
- Oppermann, M. (1996). Rural tourism in Southern Germany. *Annals of Tourism Research*, 23(1), 86–102.
- Osman, Z., & Sentosa, I. (2013). Influence of customer satisfaction on service quality and trust relationship in Malaysian rural tourism. *Business and Management Quarterly Review*, 4(2), 12–25.
- Özdemir, S. (2012). Kırsal kalkınmada kırsal turizmden yararlanma olanakları : Gökçeada örneği. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14(23), 19–21.
- Page, S. J., & Getz, D. (1997). *The business of rural tourism international perspectives* (1st Edition). International Thomson Business Press.
- Park, D. B., & Yoon, Y. S. (2009). Segmentation by motivation in rural tourism: A Korean case study. *Tourism Management*, 30, 99–108.
- Park, D. B., Lee, K. W., Choi, H.-S., & Yoon, Y. (2012). Factors influencing social capital in rural tourism communities in South Korea. *Tourism Management*, 33, 1511–1520.
- Park, M. Y. (2000). *Relationships between crime and tourism development: A comparative study of rural Colorado communities*. Texas A&M University.
- Pérez, J. G. (2002). Ascertaining landscape perceptions and preferences with pair-wise photographs: Planning rural tourism in Extremadura, Spain. *Landscape Research*, 27(3), 297–308.
- Petersen, L. A. (2010). *An examination of integrated rural tourism development in the Goris Region of Armenia*. Utah State University.
- Petrou, A., Pantziou, E. F., Dimara, E., & Skuras, D. (2007). Resources and activities complementarities: The role of business networks in the provision of integrated rural tourism. *Tourism Geographies*, 9(4), 421–440.
- Pizam, A., & Upchurch, R. S. (2002). The training needs of small rural tourism operators in frontier regions. In S. Krakover and Y. Gradus (Eds.), *Tourism in Frontier Areas*. Lexington Books.
- Reichel, A., Lowengart, O., & Milman, A. (2000). Rural tourism in Israel: Service quality and orientation. *Tourism Management*, 21, 451–459.
- Richardson, P. (2003). Rural tourism micro-enterprises (RTME) Sector statistics: The need for and current lack of statistics in RTME. In J. J. Lennon (Ed.), *Tourism Statistics: International Perspectives and Current Issues*.
- Roberts, L., & Hall, D. (2001). *Rural tourism and recreation: principles to practice*.
- Saxena, G., Clark, G., Oliver, T., & Ilbery, B. (2007). Conceptualizing integrated rural tourism. *Tourism Geographies: An International Journal of Tourism Space, Place and Environment*, 9(4), 347–370.
- Sharpley, R. (2007). Flagship attractions and sustainable rural tourism development: The case of the Alnwick Garden, England. *Journal of Sustainable Tourism*, 15(2), 125–143.
- Sharpley, R., & Sharpley, J. (1997). *Rural tourism: An introduction*. International Thomson Business Press.
- Soykan, F. (2001). Kırsal kalkınma-kırsal turizm ilişkisi ve Avrupa'dan iki örnek: Basilicata/İtalya ve Sitia/Yunanistan. İçinde *Kırsal Çevre Yılığ* (ss. 12–33).

- Soykan, F. (2003). Kırsal turizm ve Türkiye turizmi için önemi. *Ege Coğrafya Dergisi*, 12, 1–11.
- Soykan, F. (2004). *Bir turizm coğrafyası araştırması: Kırsal alanların turizm potansiyelinin saptanması ve Şirince Köyü'ne uygulanması*. İzmir. E.Ü. Edebiyat Fak. Yay.: 122. 121 s.
- Swensen, G. (2008). Rural tourism and processes of cultural heritage manufacture. In F. D. Pineda & C. A. Brebbia (Eds.), *Sustainable Tourism III*. Southampton, Boston: WIT Press.
- Thompson, C. S. (2004). Host produced rural tourism: Towa's Tokyo antenna shop. *Annals of Tourism Research*, 31(3), 580–600.
- Topay, M. (2003). *Bartın-Uluyayla peyzaj özelliklerinin rekreasyon-turizm kullanımları açısından değerlendirilmesi üzerinde bir araştırma*. Ankara Üniversitesi.
- Tribe, J., Font, X., Griffiths, N., Vickery, R., & Yale, K. (2000). *Environmental management for rural tourism and recreation*.
- Uçar, M., Çeken, H., & Ökten, Ş. (2010). *Kırsal turizm ve kırsal kalkınma: Fethiye örneği*. 1. Baskı, Ankara: Detay Yayıncılık.
- Uçar, M., Uçar, H., Kurnaz, A., & Kurnaz, H. A. (2012). Kırsal turizmin sosyo-ekonomik yapıya etkisi ve Fethiye örneği. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14(22), 75–82.
- Uslu, A., & Kiper, T. (2006). Turizmin kültürel miras üzerine etkileri: Beypazarı/Ankara örneğinde yerel halkın farkındalığı. *Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi*, 3(3), 305–314.
- Vázquez de la Torre, G. M., Hidalgo, L. A., & Arjona Fuentes, J. M. (2014). Rural tourism in the South of Spain: An opportunity for rural development. *Modern Economy*, 5, 152–160.
- Verbole, A. (2000). Actors, discourses and interfaces of rural tourism development at the local community level in Slovenia: Social and political dimensions of the rural tourism development process. *Journal of Sustainable Tourism*, 8(6), 479–490.
- Viljoen, J., & Tlabela, K. (2007). *Rural tourism development in South Africa trends and challenges*. Cape Town, South Africa: HSRC Press.
- Walmsley, D. J. (2003). Rural tourism: A case of lifestyle-led opportunities. *Australian Geographer*, 34(1), 61–72.
- Yazgan, Ş., & Kadanalı, E. (2012). Ağrı İlinin kırsal turizm potansiyelinin değerlendirilmesi. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14(22), 5–10.
- Yeh, S.P., & Fotiadis, A. K. (2014). Social interactions in rural tourism : A host perspective case study. *Revista de Cercetare Si Interventie Sociala*, 46, 131–143.
- Yılmaz, G. Ö., & Gürol, N. K. (2012). Balıkesir İlinin kırsal turizm potansiyelinin değerlendirilmesi. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14(23), 23–32.
- Ysunza-Ogazon, A. (2008). From biological diversity to cultural diversity: A proposal for rural tourism in Mexico. In F. D. Pineda & C. A. Brebbia (Eds.), *Sustainable Tourism III*. Southampton, Boston: WIT Press.

Extended English Abstract

Introduction

Because rural life and rural values that become important again in recent years, it has been quite necessary to examine the development of rural by the conceptual sense. Both the world and Turkey hosts qualitatively and quantitatively important rural areas that worth conceptual and practical examining. The scope of this paper contains a comprehensive review of literature on academic research in this field of research and this paper aims to be effective in realization of rural tourism development.

Purpose

In this study, it was aimed to reveal the characteristics of national and international academic studies on rural tourism in a general point of view. Based on the research method conducted in studies of Kozak (2000) and Kozan et al. (2014), the following research questions were determined:

- What is the number of studies prepared concerning rural tourism by years?
- What are the topics and research methods concerning the prepared studies?
- What are the similarities and differences between national and international studies?

Method and material

Literature review was conducted related to rural tourism and characteristics of national and international studies were determined. In the study, the studies which are accessible by utilizing the reviewable online databases were evaluated. Studies with “kırsal tourism” or “rural tourism” concepts were reviewed by taking their Turkish and English meanings in topic, abstract and key word parts. The study was carried out during the first four months of the year 2016 in reviewable scientific resources by utilizing the scientific resources published in Turkey and abroad. In the literature review, more than 400 national and international academic studies were accessed.

Findings of the study were limited with the resources which were able to be reached in terms of time, cost and accessibility. Therefore, there might be resources which were unable to be reached in findings section considering accessibility, time and possibilities. Limitations of the qualitative method (literature review) used in the research also apply to this study. Since all accessible national and international resources were examined in the study, it is considered that the results reflect overall situation.

The accessed studies were examined in terms of their structural properties such as subject, method and year of publish (Çakıcı et al., 2013: 1432). In the study, the research method used in the studies conducted by Kozak (2000) and Kozan et al. (2014) were taken as basis. Theses, articles, proceedings, books and book sections regarding rural tourism literature were reviewed under “primary factor” topic. Congresses, conferences, symposiums and academic programs for rural tourism were handled under “secondary factor” topic.

Results

As the result of review, it was seen that the oldest accessible study prepared in Turkey was in the year of 1997 while it was in 1996 for abroad. Distribution of the accessed studies by year can be seen in Table 1.

Table 1: Distribution of the accessed studies by year

Year	Number of studies	Year	Number of studies	Year	Number of studies
1996	2	2003	7	2010	11
1997	5	2004	11	2011	87
1998	1	2005	10	2012	112
1999	5	2006	11	2013	39
2000	9	2007	13	2014	54
2001	7	2008	11	2015	39
2002	10	2009	6		

Under the section of primary factors; theses, articles, proceedings, books and book sections which were prepared in Turkey and abroad were reviewed (Kozak, 2000:22; Kozan et al., 2014: 119). Details regarding primary resources and their ratios are listed in Table 2.

Table 2: Primary factors

Primary factors	Percentage (%)	Primary factors	Percentage (%)
Theses	5	Proceedings	49
Articles	39	Books and book sections	7

In total, 4 congresses, conferences and symposiums were accessed regarding rural tourism in international literature. These are “European Congress in Rural Tourism” which was held for the 5th time and “International Conference in Rural tourism” held likewise for the 5th time, “International Symposium on Rural Tourism and Hospitality Cultures” which was held for the 2nd time and finally “International Conference on Rural Tourism and Regional Development” which was held in 2014. And in Turkey, the available ones are Rural Tourism Symposium and Congress. Apart from those, no undergraduate or graduate program on rural tourism were found in educational institutes both in Turkey and abroad. Moreover, no academic periodical publishment could be found that was published with the name “rural tourism” literally.

Conclusions and recommendations

As the result of this conducted study, it was observed that the history of academic studies on rural tourism dates back to twenty years approximately. The studies which were not frequent in the beginning, showed increase as the rural tourism started to become popular. Although nature and rural elements are one of the main factors of tourism sector, it can be evaluated as a considerable deficiency of tourism literature that the studies in this type of tourism has only increased in recent years.

It was seen that the highest number of academic study types on rural tourism were articles and reports. Due to congresses and symposiums which are held and to be repeated on rural tourism, it can be estimated that the number of reports in this field shall gradually increase. It was remarkable in the reports that general topics were handled in terms of conceptual aspect, however, a tendency towards specific topics were as well observed in recent years. When theses of the literature are reviewed, it was seen that national theses are the most frequent ones in this field. It is remarkable for a country that has quite an advantageous position in terms of rural tourism that there is a particular deficiency in authorship of national book and book sections.

Within the scope of congress, symposium etc. conventions, academic periodical publishments and academic educational programmes, which are classified as secondary factors, it is possible to mention that rural tourism has frequently become a topic of events in recent years on national and international basis. As all of those events contribute more to field works, it is expected that rural tourism will gain importance within tourism literature. No magazine with rural tourism topic specifically was found in academic periodical publishments. It was seen that the studies in this field was mostly published in magazines having rural development, ecology and sustainability topics. Furthermore, magazines related directly with tourism are considered suitable for such studies as well. No academic educational program on rural tourism was found in Turkey, however, graduate programs for this field are also not widespread in international area. This case is remarkable as being another element that explains why the number of thesis studies conducted on rural tourism are low. Considering that academic educational programs make a major contribution on academic studies of any field, it is likely to anticipate that eliminating the deficiency on this field shall provide to increase the contribution on rural tourism literature.